

**Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIS-1012/23-S

Název	Základní škola, Žebrák, Hradní 67
Sídlo	Hradní 67, 267 53 Žebrák
E-mail	reditelka@zszebrak.cz
IČO	70 107 076
Identifikátor	600 021 564
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Jana Křikavová
Zřizovatel	Středočeský kraj
Místo inspekční činnosti	Hradní 67, Žebrák
Inspekční činnost na místě	11. – 13. dubna 2023

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků základního a zájmového vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů (dále „ŠVP“), jejich naplňování a souladu s právními předpisy a s příslušnými rámcovými vzdělávacími programy (dále „RVP“) podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Inspekční činnost na podnět podle § 174 odst. 6 školského zákona, ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Príspevková organizace (dále „škola“) je zřízena podle § 16 odst. 9 školského zákona a vzdělává žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Vykonává činnost základní školy (dále „ZŠ“), školní družiny a školní jídelny – výdejny.

Ke dni inspekce se v ZŠ s nejvyšším povoleným počtem 37 žáků v šesti třídách vzdělávalo 35 žáků. V jedné třídě se podle minimálních výstupů RVP pro základní vzdělávání (dále „RVP ZV“) vzdělávalo šest žáků a jeden žák, který neměl výstupy snížené na minimální úroveň. V pěti třídách základní školy speciální se podle minimálních výstupů RVP ZV vzdělávali čtyři žáci. Podle RVP oboru vzdělávání Základní škola speciální (dále „ZŠS“) I. díl se vzdělávalo 13 žáků a 11 žáků se vzdělávalo podle RVP ZŠS II. díl. Celkem 25 žáků školy se vzdělávalo podle individuálního vzdělávacího plánu (dále „IVP“). Školní družina ve třech odděleních s ranním i odpoledním provozem poskytovala zájmové vzdělávání 29 účastníkům z maximálního povoleného počtu 37. Škola nabízí žákům dopravu vlastním svozovým autobusem.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Školu vede čtvrtým školním rokem ředitelka školy (dále „ředitelka“), která pro výkon své funkce splňuje všechny požadované kvalifikační předpoklady. V koncepci rozvoje školy ze září 2019 si stanovila vhodné cíle, kterými jsou např. zkvalitnění výchovně vzdělávacího procesu, spokojený žák a nastavení kvalitní spolupráce s rodiči. S koncepcí však nejsou seznámeni všichni pedagogičtí pracovníci, její realizace se daří jen částečně. Na řízení školy se podílí zastupující učitelka a vedoucí vychovatel školní družiny. Pedagogické rady probíhají většinou jednou za dva měsíce, řešeny jsou převážně organizační záležitosti. Od minulé inspekční činnosti byla přijata opatření ke zlepšení činnosti školy, která však nebyla většinou účinná, kontrolní a evaluační systém školy opakovaně vykazuje nedostatky, které se projeví ve všech činnostech školy. Strategické dokumenty školy jsou zpracovány písemně, ne vždy však obsahují všechny náležitosti.

Ve škole je využíván elektronický evidenční systém, nejsou v něm však zaneseny všechny potřebné údaje. Údaje o složení tříd, resp. ročnících jednotlivých žáků neodpovídají skutečnosti. Zákonní zástupci jej nemají zpřístupněn, neslouží k evidenci průběžného hodnocení žáků ani ke komunikaci se zákonnými zástupci. Vnější informační systém nezabezpečuje všem aktérům vzdělávání přístup k informacím o aktivitách školy. Na webových stránkách školy jsou zveřejněny jen základní informace o škole, nejsou zde zveřejněny např. rozvrhy vyučovacích hodin žáků, zákonní zástupci tak nejsou prokazatelně informováni o jejich případné změně (suplování ve třídě apod.). Ve sledované výuce bylo několikrát inspektory ČŠI zaznamenáno nedodržení platných rozvrhů vyučovacích hodin, případně z probíhající výuky nebylo patrné, o jaký vzdělávací obsah se jedná.

Informace ve výroční zprávě o činnosti školy za školní rok 2021/2022 jsou nepřesné, zejména informace o školou poskytované individuální rehabilitaci a spolupráci školy s příslušnými odborníky.

Pedagogický sbor tvoří ředitelka a 12 učitelů, čtyři z nich nesplňují odbornou kvalifikaci, což je zlepšení proti minulé inspekční činnosti. V zájmovém vzdělávání působí čtyři vychovatelé školní družiny, jeden bez kvalifikace. Pedagogický tým dále vhodně doplňuje 14 odborně kvalifikovaných asistentů pedagoga. Snahu o získání kvalifikovaných učitelů ředitelka doložila, kvalifikované vychovatele školní družiny nehledala. Ve školním poradenském pracovišti působí výchovná poradkyně a metodička prevence, potřebné specializační studium obě absolvovaly.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále „DVPP“) vychází převážně z potřeb školy a nabídky vzdělávacích seminářů. Bylo vhodně zaměřeno zejména na práci v multismyslovém prostředí Snoezelen, bazální stimulaci, problémové chování u lidí s mentálním postižením anebo autismem, arteterapii a aktivizaci klienta a metodiku cvičení dětské jógy. Vedení školy absolvovalo též DVPP zaměřené na zdokonalení v manažerských dovednostech.

Škola efektivně hospodaří s finančními prostředky poskytnutými ze státního rozpočtu, provozními prostředky od zřizovatele, evropskými zdroji a prostředky od sponzora, což se projevilo ve zkvalitnění zejména materiálních podmínek v porovnání s předchozí inspekci v roce 2017. Byly pořízeny četné didaktické, učební, interaktivní i rehabilitační pomůcky. Nedostatkem je, že učitelé při vyučování pracují převážně se zastaralými pomůckami a moderní, nově pořízené využívají jen ve velmi malé míře. Stejně tak vybavení interaktivní technikou (interaktivní tabule, projekory, tablety, notebooky včetně vhodných výukových programů, 3D brýle, Albi knihy a tužky) je ve výuce využíváno v menší míře. Vhodně a účelně jsou využívány relaxační koutky a zejména nově vybudovaná místnost Snoezelen sloužící k multismyslové stimulaci žáků. Tělesná výchova a léčebná tělesná výchova probíhají ve vlastní tělocvičně. Rozvoji rukodělných dovedností žáků účinně napomáhá keramická dílna. Přínosem bylo využití prostředků poskytnutých na doučování žáků ohrožených školním neúspěchem a prevenci digitální propasti.

Škola je plně bezbariérová. Kmenové učebny žáků jsou světlé, vhodně vybavené nábytkem i pomůckami. Přesto výuka jedné třídy probíhala v prostorách družiny, v níž byla nadále nevhodně umístěna a využívána dvě pracovní místa, na jejichž nevhodnost byla ředitelka upozorněna rovněž krajskou hygienickou stanicí. Školní družina využívá k zájmovému vzdělávání jak vlastní prostory, tak prostory školy, jako je tělocvična, počítačová učebna, dvůr s herními prvky a Snoezelen.

System prevence úrazů a bezpečnosti a ochrany zdraví je funkční. Úrazovost školy je obdobná jako u srovnatelných škol. O pravidlech bezpečného chování jsou žáci průkazně poučováni. Budova je proti vstupu nežádoucích osob vhodně zabezpečena.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Při přijímání žáků ke vzdělávání ředitelka ne vždy dodržela doporučení školských poradenských zařízení (dále „ŠPZ“). Ve třídě zřízené pro žáky s lehkým mentálním postižením byli vzděláváni žáci bez mentálního postižení. Do třídy ZŠS byli přijati žáci, kteří neměli ŠPZ doporučeno vzdělávání v tomto vzdělávacím oboru.

Při výuce v jedné třídě ZŠ (obor vzdělání Základní škola) se většinou nevyskytovaly kázeňské problémy, tempo výuky respektovalo pracovní tempo žáků. Přístup pedagogů k žákům byl empatický a respektující, asistenti pedagoga vhodně podporovali žáky k samostatnosti. Metody a formy práce byly většinou dobře zvolené, učitelé je účelně střídali, byla patrná diferenciací výuky. Požadavky kladené na žáky byly většinou přiměřené a srozumitelné. Učitelé si zajišťovali vhodnou průběžnou vazbu a dle ní vhodně upravovali pracovní tempo a dopomáhali žákům s pochopením učiva. Cíle hodin vycházely z očekávaných výstupů ŠVP, vhodně bylo užito sebehodnocení a vrstevnického hodnocení. Žáci byli správně vedeni k práci s informačními zdroji včetně digitálních.

Ve sledované výuce českého jazyka byla zdařile užita tandemová výuka, správně byl kladen důraz na rozvoj komunikačních dovedností a porozumění textu. Zadaná domácí práce cílila na práci s informačními zdroji. V hodině matematiky (geometrie) byla opět užita tandemová výuka. K posílení názornosti probíraného učiva byly užity vhodné pomůcky včetně

digitálních. V hodině anglického jazyka byl správně kladen důraz na praktické užití jazyka a práci s elektronickými překladači. V hodině zeměpisu byla zaznamenána zdařilá práce s různými informačními zdroji, vhodně byla u žáků rozvíjena orientace na mapě. Ke sledování jejich vzdělávacího pokroku jsou pedagogem vedena portfolia prací, s nimiž je dále kvalitně pracováno.

Výuka v ZŠS byla v jednotlivých třídách a pod vedením jednotlivých pedagogů velmi odlišná. Převažoval frontální způsob práce, v hodinách nebyla téměř zaznamenána práce ve dvojici nebo skupině. Spolupráce učitelů s asistenty pedagoga byla většinou méně účelná. Komunikační dovednosti žáků byly rozvíjeny především neverbální, žáci se učili znakovat a používat komunikační knihu. Orofaciální stimulace nebo cílený rozvoj mluvené řeči nebyl v průběhu hospitací zaznamenán. Žáci, kteří jsou na vozíčku, nebyli v průběhu hospitací polohováni ani sesazováni. V malé míře bylo zaznamenáno, že by pedagogičtí pracovníci u žáků, kteří verbálně nekomunikují, cíleně zjišťovali, zda jsou naplněny jejich základní potřeby (jídlo, pití, hygiena). Osobní kompenzační pomůcky žáků (brýle, kousátko) byly používány sporadicky, i když jejich použití by bylo žádoucí.

Hospitovaná hodina věcného učení byla úzce spojena s aktuálními svátky, kdy byly vhodně propojeny znalosti žáků s reálným životem a účelně byla využita digitální technika. Vhodně rozvíjena byla i kreativita žáků, přičemž bylo také dbáno na rozvoj sebeobsluhy. Ve třídě se v době inspekční činnosti nacházel žák jiné třídy s odůvodněním, že má ve své kmenové třídě vztahové problémy s jiným žákem.

Hodina hudební výchovy byla v jedné třídě velmi zdařilá, využity byly různé pomůcky, jako je xylofon, rolničky, kastaněty, žáci rytmizovali. S pomocí obrázků žáci určovali písničky, následně je s hudebním doprovodem učitelky zpívali. V druhé třídě vyučující hrála písničky podle výběru žáků, hudba byla doprovázena pouze pohyby paží žáků bez využití pomůcek.

Ve třídě, v níž se vzdělávali souběžně žáci ZŠS a žáci vzdělávání dle minimálních výstupů RVP ZV, byla patrná velmi malá míra diferenciací, z probíraného učiva nebylo příliš patrné, o jaký předmět se jedná. V hodinách byly prostoje, činnosti často nenavazovaly. Nebyly používány téměř žádné pomůcky, interaktivní tabule byla využita pouze k hudební produkci. V hospitované hodině řečové výchovy/českého jazyka žáci postupně recitovali básničku, někteří s podporou názornosti a znakování. Krátce si povídali o proběhlých Velikonocích. Část žáků poté psala, jeden žák pracoval samostatně s tabletem (hrál si na něm), další třídil pomůcky dle barvy, k cílenému rozvoji verbální komunikace nedošlo. V hospitované hodině psaní/ matematiky byl zařazen komunikační kruh, který však neúčelně trval většinu hodiny. Následně žáci rozvíjeli grafomotoriku, případně psaní, diferencována však byla pouze náročnost textu, s nímž bylo pracováno. K výuce matematiky nedošlo. V následující hodině řečové výchovy/ českého jazyka část žáků pracovala mimo prostory třídy pod vedením asistentky pedagoga, zdařile byla rozvíjena komunikace s pomocí popisu obrázků. Pod dobrým vedením druhé asistentky pedagoga žáci počítali v pracovním sešitě. Pedagožka se věnovala žákovi, u kterého pracovníci ŠPZ prováděli náslehy ve třídě.

Ve třídě, jejíž vzdělávání probíhalo v pro výuku nevhodných prostorách školní družiny, byl celou dobu přítomen i osobní asistent jedné žákyně, který s ní samostatně pracoval také v průběhu výuky. Z rozvrhu této třídy není patrné, které vyučovací předměty se týkají dívky 1. ročníku, která měla ŠPZ doporučeno vzdělávání podle RVP ZŠS I. díl. Třídní učitelka dívku označila za žáka vzdělávajícího se podle RVP ZŠS II. díl (stejným vzdělávacím programem je označena také na seznamu žáků školy). V hospitované hodině hudební výchovy probíhala zpočátku podle učitelky bazální stimulace, kdy byly používány osobní pomůcky žáků. Po jejich použití byly pomůcky ihned uklizeny, škola nemá nastavena funkční pravidla, která by zajišťovala jejich pravidelnou očistu. Následně dva žáci nepřilíši

efektivně pracovali pod vedením učitelky s komunikační knihou ve kmenové třídě (znakovali obrázky). Pod vedením asistentů pedagoga ostatní žáci rozvíjeli manuální zručnost, přičemž nevhodně pracovali v družině u stolu, u kterého nejsou výškově nastavitelné židle. Ke konci hodiny se celá třída přesunula do místnosti ke klavíru, žáci poslouchali hře učitelky, nedošlo k vhodnému zapojení dynamických prvků. Hodina komunikační výchovy byla zaměřena na rozvoj neverbální komunikace, z pomůcek byly využity pouze komunikační karty, k funkčnímu rozvoji verbální komunikace žáci vedeni nebyli.

Výuka tělesné výchovy probíhá v tandemu, kdy jedna pedagožka pracuje se třídou, druhá se individuálně věnuje žákům dle stanoveného rozpisu a poskytuje jim rehabilitační tělesnou výchovu (dále „RTV“). Hodiny byly vhodně zaměřeny také na rozvoj sebeobsluhy, byla rozvíjena prostorová orientace, důraz byl kladen na spolupráci žáků při plnění úkolů. Hodiny měly spád a byly pro žáky zajímavé. V průběhu inspekční činnosti nebyly v rámci tělesné výchovy poskytovány rehabilitační služby, vodoléčba byla odstavena, nefungovala. Z rozhovoru s ředitelkou inspektoři ČŠI zjistili, že aktuálně nejsou rehabilitační služby ve škole nabízeny a realizovány.

V odpoledních hodinách je nevhodně zařazena RTV i do činností družiny, kdy stejné pracovnice, v tu dobu evidované jako asistentky pedagoga, ve své přímé činnosti individuálně realizují s žáky RTV v prostorách tělocvičny.

V zájmovém vzdělávání byly sledovány frontální, skupinové a individuální činnosti, např. relaxace při hudbě, čtení či sledování pohádky, společenské a individuální hry, práce na počítači, byla také rozvíjena kreativita dětí společnou tvorbou z papíru. Pro relaxaci dětí byl hodně využit pobyt v terapeutické místnosti snoezelen. Roční plán práce družiny je společný pro všechna oddělení, není rozpracován na jejich měsíční plány, ačkoli s ohledem na různou míru postižení účastníků v jednotlivých odděleních by to bylo žádoucí. Od minulé inspekční činnosti byly zavedeny třídní knihy pro každé oddělení, zápisy v nich však ne vždy korespondovaly s plánem činností, neefektivní kontrolní činnost se projevila v nesprávně vyplněných zápisových lístcích.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Zákonní zástupci jsou o průběhu a výsledcích vzdělávání žáků vzdělávajících se dle RVP ZV (písemné a ústní zkoušení) informováni prostřednictvím záznamů v žákovských knížkách a třídních schůzek. Vzdělávací výsledky žáků škola průběžně nesleduje, nevyhodnocuje efektivitu poskytovaného vzdělávání. Ke dni inspekční činnosti nebylo možné z evidenčního systému školy získat souhrnné údaje o žácích, jejich vzdělávacích výsledcích ani poskytovaných podpůrných opatřeních. Analýzou dokladů v osobních spisech žáků, zejména jejich katalogových listů a vysvědčení za školní rok 2021/2022 a pololetního výpisu vysvědčení za školní rok 2022/2023, inspektoři ČŠI zjistili, že žáci prospívají, u cca poloviny došlo ke zlepšení jejich výsledků. Možnosti externího srovnání se školou podobného typu škola nevyužívá.

U žáků vzdělávajících se v oboru ZŠS jsou zákonní zástupci informováni o průběhu jejich vzdělávání záznamem v žákovské knížce nebo notýsku. V některých třídách byl tento zápis realizován pedagogy i s více než měsíčním odstupem. Vzhledem k tomu, že se jedná o žáky, kteří jsou těžce handicapováni včetně narušení komunikačních schopností, je informování zákonných zástupců touto formou a četností nedostatečné. Videozáznamy průběhu vzdělávání jsou pořizovány nepravidelně a pouze ve dvou třídách. Pouze ojediněle byla ke komunikaci se zákonnými zástupci obousměrně používána komunikační kniha.

Školní poradenské pracoviště spolupracuje se ŠPZ zejména při přijímání žáků do školy a při potřebě nového posouzení SVP žáků. Poskytovaná podpůrná opatření nejsou průběžně vyhodnocována, není sledován jejich dopad na vzdělávací výsledky žáků. Individuální vzdělávací plány mají spíše formální charakter, jejich vyhodnocování je neefektivní, nelze z něj vysledovat vzdělávací pokroky žáků. Účinnost preventivních aktivit realizovaných školou nebyla ve školním roce 2021/2022 sledována. V oblasti kariérního poradenství výchovná poradkyně realizuje dílčí akce a informuje o vzdělávací nabídce zákonné zástupce. Většina žáků pokračuje ve vzdělávání na střední škole, žáci vzdělávání podle RVP ZŠ II. díl většinou po ukončení povinné školní docházky využívají blízkých sociálních služeb. Hodnocení účastníků zájmového vzdělávání probíhá individuálně rozbořem výstupů jejich prací, které jsou prezentovány v prostorách školy, kde přispívají ke kultivaci žáků.

Závěry

Vývoj školy

- Byla jmenována nová ředitelka školy,
- opatření k odstranění nedostatků zjištěných při předešlé inspekční činnosti byla jen částečně účinná, většina nedostatků přetrvává,
- zlepšilo se materiální vybavení školy, došlo ke zvýšení kvalifikovanosti pedagogického sboru.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Kontrolní a evaluační systém školy není efektivní,
- činnost školního poradenského pracoviště není systematická, nedochází zejména k vyhodnocování vhodnosti a účinnosti poskytovaných podpůrných opatření,
- nízká míra individualizace a využívání vhodných pomůcek při výuce v některých třídách ZŠS, nedostatečné a neúčinné metodické vedení pedagogů se nepříznivě projevuje zejména v průběhu vzdělávání,
- nedostatečná informovanost zákonných zástupců o průběhu vzdělávání žáků, neefektivní využívání elektronického evidenčního systému školy.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zefektivnit kontrolní a evaluační systém, na základě zjištěných skutečností přijímat účinná opatření,
- systematizovat činnost školního poradenského pracoviště, pravidelně vyhodnocovat vhodnost poskytovaných podpůrných opatření, efektivně vyhodnocovat individuální vzdělávací plány, zkvalitnit oblast vyhodnocování prospěchu žáků a kariérního poradenství,
- zintenzivnit informovanost zákonných zástupců o průběhu vzdělávání žáků,
- ve výuce ve třídách ZŠS využívat týdenních plánů výuky, v nich individualizovat vzdělávací cíle, stanovit metody a formy, jimiž budou cíle dosaženy, využívat všechny dostupné výukové a kompenzační pomůcky,
- průběžně vyhodnocovat vzdělávací výsledky žáků, zavést vnější evaluaci činnosti školy,
- zefektivnit a zintenzivnit hospitační činnost.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 60 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.s@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina, č.j.: OŠMS/3070/2001 vydaná Středočeským krajem s účinností od 1. července 2009 ve znění dodatků č. 1 až 8
2. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení, stav k termínu inspekční činnosti
3. Personální dokumentace včetně jmenování ředitelky do funkce, plánu dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, dokladů o absolvovaném vzdělávání a nabídky volných pracovních míst na pozice učitelů, stav k termínu inspekční činnosti
4. Účetní a hospodářská dokumentace za roky 2021, 2022 a první čtvrtletí 2023
5. Dokumentace k bezpečnosti a ochraně zdraví včetně knihy úrazů a provozních řádů odborných učeben
6. Školní řád základní školy, vnitřní řád školní družiny, účinné k termínu inspekční činnosti
7. ŠVP pro základní vzdělávání, ŠVP pro obor vzdělávání Základní škola speciální, ŠVP školní dužiny, účinné k termínu inspekční činnosti
8. Dokumentace k řízení a kontrole (plán kontrolní a hospitační činnosti, plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, záznamy z pedagogické rady), školní roky 2021/2022 a 2022/2023 k termínu inspekční činnosti
9. Dokumentace výchovného poradenství a prevence rizikového chování – školní rok 2021/2022 a 2022/2023 k termínu inspekční činnosti
10. Dokumentace ke vzdělávání (dokumentace k přijímání ke vzdělávání, třídní knihy, rozvrhy vyučovacích hodin tříd a učitelů, vysvědčení), školní roky 2021/2022 a 2022/2023 k termínu inspekční činnosti
11. Matrika školy vedená k termínu inspekční činnosti (vzorek)
12. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2020/2021 a 2021/2022
13. Zápis z jednání s ředitelkou školy o skutečnostech zjištěných v průběhu inspekční činnosti z 12. dubna 2023
14. Inspekční zpráva, čj. ČŠIS-229/17-S
15. Webové stránky školy <https://www.zszebrak.cz/>

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.s@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

PhDr. Marina Ulbertová, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Jana Moulisová, školní inspektorka

Ing. Marcela Orthoberová, kontrolní pracovnice

Datem vyhotovení inspekční zprávy se rozumí datum posledního podpisu člena inspekčního týmu.

Inspekční zpráva – Čj. ČŠIS-1012/23-S

V Žebráku dne 18. 5. 2023

Po důkladném přečtení Inspekční zprávy bychom jako kontrolovaná instituce chtěli vyjádřit nesouhlas nad některými body hodnocení v této zprávě.

Jelikož kontrola přišla na udání, nebylo možné se na ni řádně připravit, chápu, že v některých bodech byly a jsou nedostatky, které budou postupně upravovány a dány do pořádku.

Nechala jsem zprávu přečíst kolegyně, kterých se hospitace týkaly a sepiši zde jejich připomínky.

Prvotně nás velmi mrzí, že s vyučujícími nebyly udělány rozbory hodin, při kterých by měli možnost vysvětlit a odůvodnit způsob výuky při hospitované hodině. Tím by se patrně předešlo naší potřebě obhájit svoji práci touto cestou. A zároveň bychom získali zpětnou vazbu pro zlepšení naší práce a profesionální růst. Jelikož by se třeba doptáním nebo rozhovorem mohlo předejít těmto krokům.

Postupně se budu vyjadřovat k jednotlivým bodům Inspekční zprávy

1. Koncepce školy - po konzultaci s pedagogy jsme se shodli na tom, že s nimi na toto téma nikdo nemluvil a na nic se nedotazoval. Je podivné, že ve zprávě je psáno, že s ní nejsou seznámeni všichni pedagogičtí pracovníci školy.
2. Ve škole probíhají 1 krát za čtvrtletí pedagogické rady a každý měsíc provozní porady. Na obou typech porad jsou řešeny výchovně-vzdělávací záležitosti i organizační porady. Pokud je třeba řešit něco bezodkladně, svolává ředitelka školy mimořádnou poradu mimo tento program.
3. Elektronický evidenční systém je ve škole využíván jen v malé míře, to je pravdivé, ale rodičům se informace dostávají prostřednictvím notýsků, žákovských knížek, mailovou korespondencí a osobním kontaktem při předávání dětí rodičům. Zároveň jsou nastaveny pravidelné konzultační hodiny všech pedagogů a to 1x týdně.–Co se týká aktivit školy, je možné se podívat na webové stránky školy, kde je většina informací dostupná. Elektronický systém není pro školy povinný. Do budoucna uvažujeme o jeho možném zavedení, ale až po ukázce, zda vůbec by pro naše potřeby byl reálný a přínosný. Jak často mohou rodiče konzultovat s pedagogy nebo se jim dostanou informace o prospěchu nebo chování žáků je nastaveno ředitelkou školy. Viz. Příloha.
4. Není pravda, že učitelé při výuce pracují převážně se zastaralými pomůckami, a novými jen sporadicky. Ve škole je dostatek moderních pomůcek, jejich používání má však svá pravidla. Škola vzdělává žáky s různým typem postižení, až třetinu žáků tvoří žáci s PAS, kteří mají nacvičený stálý denní i týdenní režim - v něm jsou pevně zakotveny atraktivní činnosti s tablety a jinými moderními pomůckami jednak jako odměna, a jednak jako využití pro výuku v řízené činnosti. Jde o výsledek dlouhodobé promyšlené práce pedagogů, při níž musejí brát v úvahu plánovaný počet personálu, typ učebny, rozvrhy ostatních tříd, počet žáků ve třídě apod. Tato pravidla se osvědčila pro většinu žáků, jejich nedodržení většinou vyústí v problematické chování, nepohodu, projevy neklidu a nelibosti; není vhodné zařazovat je neplánovaně. Pokud byly během inspekční činnosti používány v menší míře, stalo se tak pravděpodobně výběrem hospitovaných hodin. Pokud pedagogové chtějí žáky něco naučit, je třeba dodržet určitá nastavená pravidla pracovního chování, na která jsou žáci zvyklí. Nemohou dát žákům tablety či jiné atraktivní pomůcky kdykoliv. nebo jen jednomu, jelikož ostatní se hned začnou otáčet a nedokáží udržet pozornost na svoji činnost, též je těžké jednomu vysvětlit, že musí 20 minut počkat, než na něj přijde s pomůckou řada.

Škola je velice dobře vybavena novými, moderními pomůckami, ale pomůcky jsou využívány s ohledem na složení a potřeby žáků, rozhodně nemohu souhlasit s výrokem, že pracujeme se zastaralými pomůckami... Ve výuce se využívají tablety, kde si žáci mohou vyhledávat

informace, žáci s těžkým postižením na nich mohou sledovat a rozvíjet zrakové vnímání, poslouchají hudbu, pracují s Albi tužkou, 3D brýlemi apod...

Pomůcky ale musejí být použity u žáků s postižením s velkým rozmyslem a pochopením pro tyto žáky. Pokud na úvod hodiny žáci uvidí tablety nebo jiné pomůcky, může se stát, že veškerá připravená činnost nebude respektována a žák si bude vynucovat právě onu pomůcku a naruší tím průběh celé vyučovací hodiny.

Výuka ve všech třídách probíhá odlišným způsobem, jelikož třídy jsou složeny z několika ročníků a různých stupňů postižených žáků. Někdy je velice obtížné udržet pozornost žáků, a i připravená hodina někdy může vypadat jako chaotická. Zde musíme reagovat na náladu a celkové rozpoložení třídy a v případě potřeby rychle změnit danou činnost. Někdy tedy dojde k tomu, že nejsou dodrženy předměty dle rozvrhu, jak se v jedné třídě při náhledu stalo.

Prostoje v hodinách mohou být způsobeny změnou asistenta pedagoga, který zrovna v té dané třídě nebývá pravidelně. V době hospitací nám chybělo několik vyučujících, a tedy bylo potřeba různě improvizovat. Vždy se snažíme o nějakou pravidelnost asistentů ve výuce, tak že vědí, co který žák zvládá nebo nezvládá, ale v případě jeho nemoci je třeba ho nahradit asistentem, který stabilně v dané třídě není a žáky tolik nezná.

Každopádně nyní máme zavedené každodenní odpolední konzultace pro učitele a asistenty pedagoga, kdy by společně měli spolupracovat na přípravě hodin. Slibujeme si lepší spolupráci a propojenost právě těchto dvou profesí v hodinách.

Výuka v bílé třídě, dle rozhodnutí KHS může probíhat první hodinu v prostorách družiny, z důvodu většího místa. Dvě lavice v družině byly jen pro žáky s PAS, kteří byli zvyklí se u těchto lavic stravovat. Tito žáci potřebují při stravování prostředí bez rušivých vlivů, které jim ve společné jídelně nejsme schopni zajistit - volíme tedy řešení, které není optimální, ale dítěti vyhovuje. Žáci s těžkou poruchou autistického spektra nejsou schopni pochopit, proč zrovna zde nemohu stravu přijímat. Na výuku pracovní místa využívána nejsou.

Nyní je místnost družiny opět předělaná a bílá třída ji k výuce pro první hodinu nevyužívá. Zde první hodina začíná ranním kroužkem. Paní učitelka mi sdělila, že žákům bylo nabízeno pít na začátku a konci první hodiny, poté v 8. 55. hodin, dále v 9. 30 hodin, a při svačině a posléze v 10. 45 hodin. Zde je pít nabízeno položením lahve na stůl nebo vložením do ruky, - v den inspekce bez slovního komentáře. První hodinu žáci imobilní tráví na vozíčku, nejsou sundávání, jelikož pracují společně s celou třídou a jejich pohyb by mohl ostatní žáky vyrušovat.

Druhou hodinu mají žáci vždy TV, kdy jsou celou dobu mimo vozík. Další hodinu následuje společná práce nebo vycházka, zde též tráví čas na vozíku.

Paní učitelka zvažuje organizaci první hodiny a popřípadě její obsah upraví.

Brýle jsou u Rozálky používány dle doporučení maminky. Viz příloha. Kousátko má k dispozici (zavěšené na krku) po celý den, vyjma TV.

U Žáků s TMP byla využívána Orofaciální stimulace- míčkování obličeje- jako prvek AAK, tedy náhrada komunikace. U všech žáků se snažíme podporovat rozvoj komunikace všemi vhodnými způsoby, kterými doplňujeme slovní vyjádření - znakem do řeči, vizualizací fotografiemi, piktogramy... Toto je pravidelně konzultováno s poradenskými centry. Podle jejich vyjádření jde o vhodný postup. S těmito žáky komunikujeme převážně znakováním, nebo používáním kartiček, symbolů nebo piktogramů. Pokud žák není schopen verbální komunikace tak se snažíme hledat jiná náhradní řešení, proto tedy AAK.

Některé odstavce zprávy jsou vytrženy z kontextu, a tedy na nás působí nehezkým dojmem a nezobrazují reálný stav. Není možné hodnotit hodinu, ze které je viděna jen její část a poté bez probrání situace nebo rozboru hodiny udělat objektivní závěr.

Též nemůžeme souhlasit se závěrem, že pracujeme s nízkou mírou individualizace a že nedostatečně využíváme vhodné pomůcky v hodinách. Ke každému jednotlivému žákovi zde přistupujeme individuálně, s ohledem na míru jeho postižení. Pracuje podle vypracovaného

IVP, který zohledňuje jeho aktuální stav. Myslím si, že vzhledem k naplnění třídy max. 8 žáky a možnostmi 3 vyučujících v hodině je velká možnost věnovat se žákům individuálně.

Ve zprávě je mylná informace, že paní učitelka uvedla, že žákyně, která má být vzdělávána podle programu ZŠS I.díl, je vzdělávána podle ZŠS II.díl. Tato informace je nepravdivá, paní učitelka vzdělává žáky podle programů, do kterých jsou žáci zařazeni, a v tomto duchu odpověděla na dotaz paní inspektorky po skončení hodiny.

Současné znění zprávy podle nás neukazuje školu takovou, jaká ve skutečnosti je. Jsou věci, které je třeba napravit, předělat nebo se nad nimi zamyslet, ale rozhodně si nemyslím, že bychom naši práci neodváděli kvalitně a s ohledem na potřeby postižených žáků. Za školou stojí většina spokojených rodičů a my se budeme snažit dobrou pověst, kterou na okrese máme, udržet.

Při další kontrole bychom ocenili větší možnost vyjádření se k hospitacím, abychom mohli obhájit svou práci a předejít nesprávným závěrům vycházejícím z nedostatečných informací.

Přílohy: Nastavená pravidla ředitelkou školy, zpráva z KHS.....

*Michalová
Jana
ředitelka školy*

Česká školní inspekce Středočeský inspektorát

V Praze 2. června 2023
Čj.: ČŠIS-1898/23-S

Stanovisko k připomínkám

Ředitelka právnické osoby Základní škola, Žebrák, Hradní 67 (dále „škola“), podala připomínky k inspekční zprávě čj. ČŠIS-1012/23-S dle § 174 odst. 11 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Ředitelka školy v připomínkách k části **Hodnocení podmínek vzdělávání** uvádí:

1) Ředitelka školy (dále „ředitelka“) rozporuje vyjádření v inspekční zprávě (dále „IZ“) čj. ČŠIS-1012/23-S: „S koncepcí (školy) však nejsou seznámeni všichni pedagogičtí pracovníci“.

Stanovisko inspekčního týmu:

Ředitelka předložila inspekčnímu týmu koncepci rozvoje školy ze dne 26. 9. 2019 až druhý den inspekční činnosti. Koncepce se nenacházela ve škole, nebyla veřejným dokumentem, s nímž by se mohli pedagogičtí pracovníci, ale i zákonní zástupci seznámit. Tato koncepcie nebyla inovována, nedocházelo k její průběžné evaluaci, i když se situace ve škole od vytvoření koncepcie změnila. Rozhovory s pedagogickými pracovníky inspektorky České školní inspekce (dále „ČŠI“) zjistily, že nejsou seznámeni s vizí rozvoje školy.

2) Ředitelka rozporuje vyjádření v IZ: „Pedagogické rady probíhají většinou jednou za dva měsíce, řešeny jsou převážně organizační záležitosti.“ Udává, že: „ve škole probíhají 1 krát za čtvrtletí pedagogické rady a každý měsíc provozní porady. Na obou typech porad jsou řešeny výchovně-vzdělávací záležitosti i organizační porady. Pokud je třeba řešit něco bezodkladně, svolává ředitelka školy mimořádnou poradu mimo tento program.“

Stanovisko inspekčního týmu:

Četnost jednání pedagogické rady uvedená v IZ se shoduje se sdělením ředitelky. Hodnocení činnosti pedagogické rady v IZ nevyklučuje, že tématem jejího jednání jsou i jiné než organizační záležitosti, vyjadřuje míru pozornosti věnovanou projednávaným tématům.

3) Ředitelka potvrzuje zjištění inspekčního týmu, že elektronický informační systém je ve škole využíván jen v malé míře; poukazuje na využití dalších způsobů komunikace školy.

Stanovisko inspekčního týmu:

Škola využívá elektronický systém pro vedení školní matriky, která však v době inspekční činnosti nebyla řádně vedena a obsahovala chybné údaje. Rovněž webové stránky školy neumožňovaly plynulý přenos informací o dění ve škole. Nastavené způsoby komunikace se zákonnými zástupci žáků (notýsek, žákovská knížka, komunikační kniha) nebyly používány v dostatečné míře tak, aby bylo efektivně naplňováno právo zákonných zástupců na informace o průběhu a výsledcích vzdělávání žáků.

4) Ředitelka školy rozporuje vyjádření v IZ: „Nedostatkem je, že učitelé při vyučování pracují převážně se zastaralými pomůckami a moderní, nově pořízené využívají jen ve velmi malé míře.“

Stanovisko inspekčního týmu:

Hodnocení průběhu vzdělávání inspektorkami ČŠI se zakládá na posouzení aktuálně hospitované výuky v době inspekční činnosti. V době hospitované výuky v některých třídách základní školy speciální nebyly využity žádné z nově nakoupených pomůcek, naopak byly používány pomůcky zastaralé, často již značně opotřebované.

5) Ředitelka v připomínkách k IZ odůvodňuje nedodržení rozvrhu vyučovacích hodin (dále též „rozvrh“) v jedné třídě skladbou žáků ve třídě, příp. potřebou reagovat na momentální výukovou situaci.

Stanovisko inspekčního týmu:

Po proběhlých dvou vyučovacích hodinách v dané třídě, kdy nebyl dodržen rozvrh, byl proveden s učitelkou oběma inspektorkami ČŠI rozhovor o proběhlé výuce, včetně dotazu na důvod změny rozvrhu. Dotčená učitelka v rozhovoru tvrdila, že změnu rozvrhu neprovedla, že vyučovala přesně podle něj. Při konfrontaci s platným rozvrhem vyučovacích hodin dodaným vedením školy připustila, že si rozvrh sama upravila, dlouhodobě vyučuje podle jiného rozvrhu vyučovacích hodin. Ten však nebyl schválen ředitelkou, ani s ním nebyli seznámeni zákonní zástupci žáků.

6) Ředitelka rozporuje vyjádření v IZ: „výuka jedné třídy probíhala v prostorách družiny, v níž byla nadále nevhodně umístěna a využívána dvě pracovní místa, na jejichž nevhodnost byla ředitelka upozorněna rovněž krajskou hygienickou stanicí.“ Udává, že na výuku pracovní místa v družině využívána nejsou, připouští jejich využití na stravování dvou žáků.

Stanovisko inspekčního týmu:

V době inspekční činnosti byly prostory družiny využívány k výuce včetně zmíněných dvou pracovních míst. Výuka v prostorách družiny probíhala po celou dobu vyučování, nikoli jen první vyučovací hodinu.

7) Ředitelka v připomínkách k IZ uvádí: „U Žáků s TMP byla využívána Orofaciální stimulace - míčkování obličeje - jako prvek AAK, tedy náhrada komunikace. U všech žáků se snažíme podporovat rozvoj komunikace všemi vhodnými způsoby, kterými doplňujeme slovní vyjádření - znakem do řeči, vizualizací fotografiemi, piktogramy...“

Stanovisko inspekčního týmu:

V době hospitované výuky v základní škole speciální (dále „ZŠS“) nebylo inspektorkami ČŠI zaznamenáno efektivní užití alternativní nebo augmentativní komunikace. U žáků, kteří se nevyjadřovali mluvenou řečí, nebyla v průběhu hospitované výuky prováděna orofaciální stimulace, rozvoj komunikačních dovedností byl pouze na neverbální bázi, cílený rozvoj mluvené řeči nebyl zaznamenán.

Ředitelka školy v připomínkách k části Hodnocení průběhu vzdělávání uvádí:

8) Ředitelka rozporuje vyjádření v IZ: „Z rozvrhu této třídy není patrné, které vyučovací předměty se týkají dívky 1. ročníku, která měla ŠPZ doporučeno vzdělávání podle RVP ZŠ I. díl. Třídní učitelka dívku označila za žáka vzdělávajícího se podle RVP ZŠ II. díl (stejným vzdělávacím programem je označena také na seznamu žáků školy).“ Uvádí, že: „Tato informace je nepravdivá, paní učitelka vzdělává žáky podle programů, do kterých jsou žáci zařazeni, a v tomto duchu odpověděla na dotaz paní inspektorky po skončení hodiny.“

Stanovisko inspekčního týmu:

Inspekčnímu týmu byl předložen seznam žáků jednotlivých tříd s uvedením vzdělávacího programu, podle kterého jsou vyučováni. U výše uvedené žákyně byl uveden rehabilitační vzdělávací program, resp. vzdělávání podle Rámcového vzdělávacího programu základní školy speciální II. díl (dále „RVP ZŠ II. díl“). Předložený individuální vzdělávací plán žákyně, který byl zpracován a žákyně byla podle něj vyučována, přestože nebyl školským poradenským zařízením doporučen, vycházel rovněž z výstupů RVP ZŠ II. díl. Ve sledované výuce nebylo školními inspektorkami zaznamenáno, že by se žákyně vzdělávala podle školským poradenským zařízením doporučeného Rámcového vzdělávacího programu základní školy speciální I. díl (dále „RVP ZŠ I. díl“) v žádném předmětu. Rozvrh vyučovacích hodin dané třídy neobsahoval informace o tom, že by se žákyně vzdělávala podle RVP ZŠ I. díl, naopak byla označena jako žák vzdělávající se podle RVP ZŠ II. díl. Při rozhovorech s třídní učitelkou o žácích a složení třídy byl pouze jeden žák označen za žáka vzdělávajícího se podle RVP ZŠ I. díl, o ostatních žácích učitelka hovořila jako o žácích rehabilitačního vzdělávacího programu.

Ředitelka školy v připomínkách k části Závěry uvádí:

9) Ředitelka uvádí: „nemůžeme souhlasit se závěrem, že pracujeme s nízkou mírou individualizace“.

Stanovisko inspekčního týmu:

V době hospitované výuky v ZŠ nebyla inspektorkami zaznamenána dostatečná míra individualizace. Zaznamenána byla různá míra náročnosti nabízeného textu nebo početních úloh, ale např. básnička, kterou se učili žáci třídy, v níž byli vzděláváni jak žáci podle RVP ZV, tak RVP ZŠ, byla pro všechny obory vzdělání i ročníky stejná. Ve většině tříd převažoval frontální způsob výuky.

PhDr. Marina Ulbertová
vedoucí inspekčního týmu

Základní škola, Žebrák, Hradní 67

Mgr. Jana Kříkavová

ředitelka školy

Hradní 67

26753 Žebrák

ID DS: 25yw7p5